

Bá»t nh giá°£ dá»i Ä'ang trá»Y thÃ nh quá»c nhá»c.

04/11/2009 08:36 by Gs. HoÃ ng Tá»y

ThÆ°a GS, trong bá»c thÆ° giá»-i thá°Sý cô giáo nhân Ngày Nhà giáo Viá»t Nam vá» «a qua, Phó Thá»§ tÆ°á»ng kiêm Bá»™ trÆ°á»Yng GD-Ä°T Nguyá»...n Thiá»t n Nhân Ä'ã rá°t lo lá°ng trÆ°á»c sá»± giá°£ dá»i tá»n tá°ji trong ngành và toàn xã há»™i. Là nhà khoa há»c ná»i tiá°ng bá»Yi sá»± chính trá»±c, ông nghÄ° gì vá»• nhá°-n xét này? Sá»± giá°£ dá»i hiá»t n nay Ä'ang có nguy cÆ° trá»Y thành ná»—i nhá»c trong khi truyá»n thá»ng dân tá»™c Viá»t Nam không phá°£i là dân tá»™c giá°£ dá»i. Ngành giáo dá»c càng không thá»f là ngành giá°£ dá»i. Thá°ng nhÆ°ng Ä'ã có hÆ°n má»™t nhà khoa há»c nÆ°á»c ngoài nói thá°ng vá»i tôi rá°ng, Ä'ia»•u thá°t vá»ng lá»n nhá°t mà ông ta cá°£m thá°y là sá»± giá°£ dá»i Ä'ang bao trùm lên nhiá»•u IÄ°nh vá»±c cá»§a Ä'á»•i sá»ng xã há»™i á»Y các tá°ng ná°c. Còn trong IÄ°nh vá»±c giáo dá»c, má»™t môi trÆ°á»c cá°ng sá»± trong sáng?Tôi không nói á»Y Ä'ây sá»± giá°£ dá»i nhiá»•u hÆ°n á»Y IÄ°nh vá»±c khác nhÆ°ng cÄ°ng không nói là ít hÆ°n. Bá°£n chá°t cá»§a giáo dá»c là trung thá»±c và sáng tá°jo. NhÆ°ng sáng tá°jo thá°ng nào khi mà má»i thá»c Ä'á»•u phá°£i theo má»™t lá»• lá»i, khuôn phép Ä'ã quy Ä'á»nh sá°m, gá°ng nhÆ° bá°t di bá°t dá»ch tá» « má°y chá»c nÄ°m - giá»-a má»™t thá°ng giá»i thÆ°á»ng xuyên biá°ng Ä'á»™ng. Rá»i trung thá»±c thá°ng nào Ä'Æ°á»£c khi mà ngÆ°á»i ta hàng ngày phá°£i sá»ng trong má»™t môi trÆ°á»c giá°£ dá»i mà mình chá»ng rõ nhá°t là tiá»n IÆ°Æ°ng công chá»c. Chá°ng ai sá»ng ná»i bá°ng IÆ°Æ°ng nhÆ°ng rá»i ai cÄ°ng sá»ng Ä'àng hoàng, dÆ° giá°£. Ngay khi má»i nhá°-n cÆ°Æ°ng vá» Ä'á»c Ä'á°su ngành Giáo dá»c, ông Nhân Ä'ã Ä'á°t ra hai vá°n Ä'á»• má°y chá»t này và Ä'ia»•u Ä'ó kiá°ng chúng tôi rá°t má»ng. Rá»i Ä'á°ng hôm nay, ông lá°ji phá°£i nhá°c lá°ji Ä'ia»•u Ä'ó má»™t cách buá»n bã. ThÆ°a ông, có lá°c cÄ°ng cá°ng má»™t sá»± cá°£m thông bá»Yi dù là Phó Thá»§ tÆ°á»ng nhÆ°ng Bá»™ trÆ°á»Yng Nhân nhiá»•u khi cÄ°ng lá»±c bá°t tòng tâm, bí bách nhÆ° ngÆ°á»i múa gá°-y trong bá»c bá»Yi chá»% má»™t viá»t tÄ°ng IÆ°Æ°ng cho giáo viên, Bá»™ trÆ°á»Yng Nhân Ä'ã nhiá»•u lá°ng Ä'á»• xuá°t nhÆ°ng Ä'á°ng nay vá»n chÆ°a Ä'Æ°á»£c chá°p thuá°n? Muá»n chá»ng tiêu cá»±c, muá»n ngÆ°á»i ta trung thá»±c làm viá»t há°t lòng thì Ä'ia»•u má°y chá»t là tiá»n IÆ°Æ°ng phá°£i Ä'á»§ Ä'á»f ngÆ°á»i ta sá»ng. Sinh thá»i, có lá°ng Tá»ng bí thÆ° Lê Duá°ng há»i vá»• viá»t chá»ng tiêu cá»±c, tôi cÄ°ng Ä'ã trá°£ lá»i thá°ng thá°n nhÆ° vá°-y. Trong môi trÆ°á»c giáo dá»c, khi tiá»n IÆ°Æ°ng không Ä'á»§ sá»ng thì ngÆ°á»i ta sá°½ tìm cách xoay xá»Y Ä'á»f bù Ä'á°p lá°ji. Còn xoay xá»Y nhÆ° thá°ng nào Ä'ó chính là nguyên nhân các cÄ°n bá»t nh chá»§ yá°ng cá»§a giáo dá»c hiá»t n nay. Cách Ä'ây ít ngày, GS Simon Marginson (Ä°H Melbourne - Australia) có nói má»c tiêu Ä'á°ng nÄ°m 2020, Viá»t Nam sá°½ có trÆ°á»c Ä'á°ji há»c lá»•t vào top 200 trong sá»c các trÆ°á»c Ä'á°ji há»c ná»i tiá°ng thá°ng giá»i là rá°t khó và khi Ä'á°t ra mà không Ä'á°t Ä'Æ°á»£c thì sá°½ là thá°t bá°ji cho má»c tiêu ká°ng tiá°ng. Là ngÆ°á»i có hÆ°n 30 nÄ°m lang thang khá°p các trÆ°á»c Ä'á°ji há»c ná»i tiá°ng thá°ng giá»i, ông có Ä'á»ng tình vá»i nhá°-n xét này? á»ž Ä'ây có 2 phá°ng. Thá»c Ä'á»ng tình vá»i GS Simon vá»• phá°ng Ä'ánh giá cao các bá°ng xá°p há°ng Ä'á°ji há»c Ä'ã Ä'Æ°á»£c công bá» má°y nÄ°m nay bá»Yi nó không phù há»p vá»i nhá»ng gì tôi Ä'ã tá°-n má°t chá»c Ä'á°ng kiá°ng và sá»± Ä'ánh giá chung cá»§a nhiá»•u giá»i khoa há»c tôi Ä'Æ°á»£c quen biá°ng. Cách xá°p há°ng hiá»t n nay thÆ°á»ng thiên vá»• các trÆ°á»c ná°±m trong khá»i Anh - Má»¹ mà xem nhá°¹ các nÆ°á»c khác nhÆ° Pháp, Ä'á»c và Ä'á°c biá»t là Nga. Má°t khác, có má»™t sá»c Ä'á°ji há»c Ä'Æ°á»£c xá°p há°ng rá°t cao mà theo cá°£m nhá°-n cá»§a nhiá»•u ngÆ°á»i hiá»fu biá°ng thì không thá»f nhÆ° vá°-y Ä'Æ°á»£c. Còn vá°ng thá»c Ä'á» hai? Vá°ng thá»c Ä'á» hai, tôi Ä'á»ng tình vá»i ý kiá°ng Ä'ó là má»™t má»c tiêu không thá»±c tá°ng, không thiá°ng thá»±c vá» «a có thá»f làm sai lá»t hÆ°á»ng phá°ng Ä'á°y há»™i nhá°-p cá»§a chúng ta. Không nên cân Ä'ó, Ä'ong Ä'á°ng mình bá°ng má»™t cái cân, má»™t cái thÆ°á»c... không có Ä'á»™ tin cá°-y cao. Thá°t ngá°c nhiên khi có vá»c lãnh Ä'á°jo ngành còn Ä'òi há»i phá°£i cá»g á°ng Ä'á°t má»c tiêu Ä'ó trÆ°á»c nÄ°m 2020. Khi trá°£ lá»i phá»ng vá°ng chúng tôi, Nguyên Phó Chá»§ tá»ch nÆ°á»c Nguyá»...n Thá»c Ä' Bình Ä'ã Ä'á°t vá°n Ä'á» cá°ng có má»™t cuá»™t cách má°ng giáo dá»c triá»t Ä'á»f. Theo ông, Ä'ia»•u này Ä'ã thá°t sá»± cá°ng thiá°ng? Ngay tá» « nÄ°m 2004, chúng tôi gá»m 24 nhà khoa há»c và giáo dá»c trong Ä'ó có 5 giáo sÆ° Viá»t kiá»•u Ä'ã có bá°ng kiá°ng nghá»c chính thá»c gá»-i lên Trung Æ°Æ°ng, Ä'á»• nghá»c cá°ng phá°£i xây dá»ng lá°ji giáo dá»c tá» « gá»c, tá»c là phá°£i thá»±c hiá»t n vá»• má»™t cuá»™t cách má°ng giáo dá»c triá»t Ä'á»f. Bá°ng kiá°ng nghá»c này Ä'ã Ä'Æ°á»£c sá»± á»§ng há»™t khá rá»™ng rãi cá»§a xã há»™i, các nhà khoa há»c và các nhà quá°ng lý. TrÆ°á»c Ä'ó, ngay tá» « 1995, cá»c Thá»§ tÆ°á»ng Võ VÄ°ng Kiá»t Ä'ã triá»t

Niám Tin Viá»† Nam

<http://www.niemtinvietnam.net/dacsan>

tá°-p má»™t cuá»™c há»™p quan trá»™ng 3 ngày vá»™ giáo dá»™c. Nhiá»™u ý kiá°¿n xác Á'áng Á'ã Á'Æ°á»™c phát triá»™n trong cuá»™c há»™p Á'ó, vá»™ sau Á'Æ°á»™c nghi lá°¿i trong Nghá»™ quýá°¿t T.W.II (khoá 8) vá»™ giáo dá»™c và khoa há»™c. Tiá°¿c rá°±ng Nghá»™ quýá°¿t rá°±t Á'úng Á'á°-n nhÆ°ng triá»™n khai thá»™c hiá»™n bá°±t cá°-p nên sau gá°±n 10 nĂfm, Thá»™t tÆ°á»™ng Phan VĂfn Khá°¿i Á'ã phá°¿i cay Á'á°ng thá»™ «a nhá°-n chúng ta không thành công trong khoa há»™c và giáo dá»™c. Theo ông, không thành công hay thá°±t bá°±t? Á'ó là sá»™ thá°±t bá°±t, thá°±t bá°±t lá»™n. Ông có quá má°¿nh má°½ và vì bá»™c xúc mà thiá°¿u khách quan? Không phá°¿i tôi nói mà thá°±t tá°¿ cuá»™c sá»™ng Á'òi há»™i. Chúng ta Á'ã tá»™n không biá°¿t bao nhiêu thá»™i gian, sá»™c lá»™c và tiá»™n cá»™s. Ngay cá°¿ nhá»™ng ngÆ°á»™i á»™Y ngoài, ví nhÆ° ông Lý Quang Diá»™t chá°±ng há°¿n, không phá°¿i vô cá»™ mà khi thĂfm Viá»† Nam, ông Á'ã thá°±ng thá°±n khuyên chúng ta rá°±ng: Thá°±ng trong giáo dá»™c má»™i thá°±ng trong kinh tá°¿! Liá»™t chúng ta Á'ã cá°±n ngay má»™t cuá»™c cách má°¿ng triá»™t Á'á»™f? Rá°±t cá°±n. Trong khung cá°±nh chÆ°Æng trình và sách giáo khoa hiá»™n nay, ná°¿u cá°±t tiá°¿n thì cĂng chá»™ tá°¿o sá»™ thay Á'á»™i lá°¿ tá°¿ và không cÆi bá°±n. Trong khi Á'ó, thá»™i gian không còn cho phép chá°±n chá»™. Chúng ta Á'ã chá»™ Á'á»™i Á'íá»™u Á'ó xá°±y ra hàng chá»™c nĂfm nay rá»™i. NhÆ°ng Á'Æ°á»™c biá°¿t vá»™ «a qua, Bá»™ GD-Ă.T Á'ã xây dá»™ng Chiá°¿n lÆ°á»™c phát triá»™n giáo dá»™c 2008-2020? Chúng tôi Á'ã nghiên cá»™u bá°±n dá»™ thá°±o này và nhá°-n thá°±y bá°±n Dá»™ thá°±o chÆ°a thá»™f hiá»™n tÆ° duy giáo dá»™c cá°±n thiá°¿t. Nó không phá°¿i là bá°±n Chiá°¿n lÆ°á»™c mà chá»™ má»™t bá°±n ká°¿ hoá°¿ch dài há°¿n Á'Æ°á»™c soá°¿n thá°±o theo lá»™i làm ká°¿ hoá°¿ch hoá tá°-p trung bao cá°±p, má»™i cái Á'á»™u áp Á'á°t tá»™ « trên xuá»™ng trong khi Á'áng lý ra, chúng ta phá°¿i làm ngÆ°á»™c lá°¿i. Trong khi chá»™ Á'á»™i ká°¿ hoá°¿ch cá°±i cách giáo dá»™c thì theo ông có nhá»™ng vá°±n Á'á»™ cá°±p bách gì cá°±n giá°¿i quyá°¿t? Khâu Á'á»™t phá là giáo dá»™c trung há»™c phá»™ thông và thi cá»™. Cá°±n thay Á'á»™i tá»™ chá»™c và chÆ°Æng trình, cách dá°¿y á»™Y THPT, Á'á»™f má»™Y ra hai hÆ°á»™ng chính cho há»™c sinh Á'ã xong THCS: má»™t hÆ°á»™ng Á'ào tá°¿ nghá»™ và má»™t hÆ°á»™ng chuá°±n bá»™ tá»™ng quát. Có nghĂca phá°¿i cá°±i cách thi THPT? Thi tá»™t nghiá»™p các cá°±p là viá»™c làm lá°¿c há°-u nhá°±t, kém hiá»™t quá°± nhá°±t má»™t tàn tích còn sót cá»™sá lá»™i há»™c cĂ. Nó hoàn thiá»™n má»™t chu trình: Há»™c Á'á»™f thi - Thi Á'á»™f lá°±y bá°±ng - Lá°±y bá°±ng Á'á»™f làm quan. Trong khi Á'ó Á'áng lý há»™c phá°±n nào thi ngay phá°±n Á'ó, thi Á'á»™f há»™c cho tá»™t, chá»™c không phá°¿i thi vì má°±nh bá°±ng. NhÆ°ng bá»™ thi thi lá°±y gì Á'á»™f kiá»™m tra kiá°¿n thá»™c cá»™sá ngÆ°á»™i há»™c? Tôi không nói bá»™ thi mà là bá»™ ká»™ thi tá»™t nghiá»™p. Hiá»™n nay, các nÆ°á»™c có ná»™n giáo dá»™c tiên tiá°¿n không có kiá»™m tra tá»™t nghiá»™p nhÆ° ta. Giá»™ng nhÆ° viá»™c sá°±n xuá°±t má»™t cá»™— máy, há»™ kiá»™m tra thá°±t ká»™1 chá°±t lÆ°á»™ng tá»™ng chi tiá°¿t và khi hoàn thiá»™n, chá»™ kiá»™m tra viá»™c lá°±p ráp. Trong khi Á'ó á»™Y ta thì gá°±n nhÆ° bá»™ qua khâu kiá»™m tra chi tiá°¿t mà chá»™ lá°±p hoàn thiá»™n má»™t cái máy rá»™i má»™i kiá»™m tra tá»™ng thá»™f. Cách làm này Á'ã bá»™c lá»™t rá°±t rõ nhá»™ng há°¿n chá°¿ mà ná»™n giáo dá»™c cá»™sá chúng ta Á'ang phá°¿i gánh chá»™u. Má»™t sá»™ nÆ°á»™c viá»™c thi cá»™- còn nhá°± hÆ°¿n ta nhiá»™u nhÆ° Hàn Quá»™c, Trung Quá»™c mà ngÆ°á»™i ta còn gá»™i là Á'á»™ «a ngá»™c thi cá»™-, không biá°¿t á»™Y ta nên gá»™i nhÆ° thá°¿ nào? Ông là ngÆ°á»™i phá°±n Á'á»™i thÆ°Æng má°¿i hoá giáo dá»™c má»™t cách quyá°¿t liá»™t. Tá°¿i sao vá°-y? Tôi không phá°±n Á'á»™i thÆ°Æng má°¿i giáo dá»™c mà chá»™ phá°±n Á'á»™i cách thÆ°Æng má°¿i hoá nhÆ° hiá»™n nay. TrÆ°á»™ng tÆ° vì lá»™i nhuá°-n phá°¿i Á'Æ°á»™c Á'á»™i xá»™- nhÆ° các doanh nghiá»™p tÆ° nhân trong các ngành khác. Nó phá°¿i hoá°¿t Á'á»™ng nhÆ° má»™i doanh nghiá»™p khác theo Luá°-t Doanh nghiá»™p. Còn Á'á»™i vá»™i trÆ°á»™ng tÆ° phi lá»™i nhuá°-n thì Nhà nÆ°á»™c có thá»™ và nên há»™— trá»™ vá»™ vá»™n, Á'á°±t, và không thu thuá°¿. NhÆ°ng có thông tin rá°±ng há°±u há°¿t các trÆ°á»™ng ná»™i tiá°¿ng trên thá°¿ giá»™i Á'á»™u hoá°¿t Á'á»™ng theo má»™c Á'ích kinh doanh? Á'ó là thông tin sai sá»™ thá°±t do thiá°¿u thông tin hoá°-c vá»™ lá»™i. Theo tôi Á'Æ°á»™c biá°¿t, tá°±t cá°± các trÆ°á»™ng tÆ° ná»™i tiá°¿ng thá°¿ giá»™i Á'á»™u hoá°¿t Á'á»™ng phi lá»™i nhuá°-n. Làm giáo dá»™c chá°¿y theo má»™c Á'ích kiá°¿m tiá»™n sá°½ phá hoá°¿i ghê gá»™m ná»™n giáo dá»™c. Xin cám Æ°¿n Giáo sÆ°!

Nguá»™n: trannhuong.com